

Baggeren in stad en dorp

Waterschap Scheldestromen

Sloten en vijvers zijn medebepalend voor het aanzicht van uw leefomgeving. Daarnaast zijn ze van wezenlijk belang voor de opvang en afvoer van regenwater. Onderhoud is noodzakelijk om er voor te zorgen dat ze deze functie goed kunnen blijven vervullen. Een van die onderhoudstaken is baggeren. Het waterschap gaat binnenkort, samen met uw gemeente, bij u in de buurt aan de slag. In deze folder leest u over het hoe, wat en waarom.

Natuurlijk proces

Op de bodem van iedere sloot of waterpartij verzamelt zich in de loop der tijd een laag bagger. Bagger bestaat onder andere uit gevallen blad, plantenresten en inwaaiend zand en stof. Deze laag wordt steeds dikker met als gevolg dat de sloot ondieper wordt. Een teveel aan bagger, riet en waterplanten stremt de doorstroming en kan dus wateroverlast veroorzaken. Wanneer er niets gedaan wordt, gaat uiteindelijk ook de waterkwaliteit achteruit en kan het water zelfs gaan stinken. Om dit te voorkomen moet er regelmatig worden gebaggerd. Baggeren doen we, noodgedwongen, al eeuwenlang in ons lage land. Zonder een goede waterafvoer zou ons land 'vollopen' met water.

Waterkwantiteit én kwaliteit

In natte perioden voeren sloten en andere wateren het overtollige water

af. Een teveel aan bagger belemmert de doorstroming van het water. Een ondiepe sloot kan minder water afvoeren en bergen. Dit kan leiden tot wateroverlast.

Ook het watermilieu in de sloot heeft baat bij baggeren. In een ondiepe sloot kan een kleine laag water bij warm weer slechts een beperkte hoeveelheid zuurstof opnemen. Vissterfte en stank kunnen het gevolg zijn. Maar ook bij vorst kan een ondiepe sloot voor problemen zorgen. Als het water bevroert, is het belangrijk dat er onder de ijslaag nog een bepaalde hoeveelheid water aanwezig is voor de vissen om te overwinteren. Door baggeren verbetert de leefomgeving voor planten en dieren.

Baggeren in de praktijk

Baggeren kan op verschillende manieren. Zo kan er gebaggerd worden met behulp van een kraan vanaf de kant waarbij de baggerspecie direct op de oever wordt gelegd. Bij het

baggeren vanaf een ponton op het water, wordt de baggerspecie met een bootje naar de kant gevaren. Vervolgens wordt de baggerspecie als het mogelijk is over de oever verspreid. Wanneer dit niet kan, wordt de baggerspecie met een vrachtwagen of kar naar een stuk land of een baggerdepot vervoerd.

Jacco van Iwaarden,
projectcoördinator, vertelt wat u
aan het baggeren heeft.

“Een belangrijke taak van het waterschap is om al het water dat in ons beheer is, nu en in de toekomst, zo schoon mogelijk te houden. Daarom hebben we al met tien Zeeuwse gemeenten afspraken gemaakt over regelmatig beheer en onderhoud. Met de drie overige gemeenten proberen we hierover op de korte termijn ook afspraken te maken.

Waterschap en gemeenten spreken bijvoorbeeld af wie verantwoordelijk is voor het baggeren en maaien, maar ook wat er moet gebeuren als er plotseling sprake is van vissterfte, wie zwerfvuil opruimt en waar u terecht kunt met vragen of klachten.

Uiteindelijk levert baggerwerk veel op. U krijgt er namelijk schoner oppervlaktewater voor terug! Stankoverlast komt niet of nauwelijks meer voor en het (onder) waterleven voor planten en dieren verbetert. Daarnaast is het risico op natte voeten in de vorm van wateroverlast een stuk kleiner. Door op het juiste moment te baggeren, besparen we ook nog eens geld. Soms combineren we het baggeren met de aanleg van natuurvriendelijke oevers. De overgang van land en water is dan geleidelijker waardoor de sloot meer water kan bergen in tijden van fikse regenval. De natuur is bij zo'n oever gebaat, het oogt mooier en ook de waterkwaliteit verbetert door de aanleg van natuurvriendelijke oevers. Zo zie je maar dat het baggeren van sloten en andere waterpartijen heel wat doelen dient!”

Een andere manier is het baggeren met een schuifbootje. Deze onderwaterbulldozer duwt de bagger naar de kant waar een kraan het vervolgens in een kar laadt.

Een derde manier is het inzetten van de zuiger. Dit bootje zuigt de baggerspecie op en pompt het via een leidingstelsel naar een depot.

Uiteraard is het werken in bebouwd gebied lastiger dan in het buitengebied omdat er minder ruimte is voor de machines en de baggerspecie niet overal op de oever kan worden neergelegd. Daarom wordt per baggerlocatie bekeken welke machines het beste ingezet kunnen worden. Het transport kan overlast veroorzaken doordat er met zware vrachtwagens gereden wordt. Uiteraard doen waterschap en gemeente er alles aan om die overlast zo veel mogelijk te beperken.

Natuurvriendelijke oevers

Meer waterberging creëren en tegelijkertijd de natuur een handje helpen, dat zijn twee vliegen in één klap. Op sommige locaties leggen we natuurvriendelijke oevers aan. De oever is minder steil dan gebruikelijk waardoor de natuur zich goed kan ontwikkelen. Watervogels en kleine waterdieren kunnen zich bijvoorbeeld beter nestelen, gemakkelijker de kant op klimmen en zich zo van het ene naar het andere gebied verplaatsen. Ook planten groeien beter op zo'n oever.

Uw vraag, ons antwoord

Wat merk ik van het baggeren?

Het baggeren van sloten en vijvers kan overlast voor u veroorzaken. Het baggeren zelf is meestal geen probleem, maar de vrachtwagens die de baggerspecie afvoeren, kunnen geluidsoverlast en verkeershinder veroorzaken. Het werk gebeurt binnen de normale werktijden en de vrachtwagens rijden een aantal keer per dag heen en weer. Wij vragen uw begrip voor deze tijdelijke overlast. Uiteraard doen we er alles aan om die overlast zo veel mogelijk te beperken.

Wat is baggerspecie?

Bij baggerwerkzaamheden wordt baggerspecie uit het water gehaald. Het is een combinatie van uitgevalen blad, plantenresten en inwaaiend zand en stof en dus nuttige voedingsrijke bouwstof. Wanneer baggerspecie droogt, wordt het grond/klei die gebruikt kan worden voor andere bouwwerken zoals geluidswallen.

Is het vervuilde bagger?

Voorafgaand aan de werkzaamheden is de waterbodem onderzocht op mogelijke verontreiniging. In sommige sloten en vijvers is de baggerspecie vervuild. De kans hierop is het grootst als er lang niet gebaggerd is. De kwaliteit van vers gevormd slib is de laatste decennia sterk verbeterd. Vervuild slib heeft een negatieve invloed op de natuur in en rondom het water, maar vormt geen gevaar voor uw gezondheid. Wanneer dit in uitzonderlijke situaties wel voorkomt, dan nemen we vanzelfsprekend extra maatregelen.

Wat gebeurt er met de bagger?

Als de kwaliteit het toelaat, wordt de bagger verspreid op een perceel, hergebruikt in bijvoorbeeld een dijk of geluidswal of tijdelijk naar een baggerdepot gebracht. Alleen de meest verontreinigde bagger wordt in een speciaal baggerdepot gestort.

Is baggeren schadelijk voor plant of dier?

Na het baggerwerk wordt het leven er voor planten en dieren juist prettiger op. Er is meer ruimte, meer zuurstof en een stevigere bodem waar dieren zich kunnen vestigen. Bij vervuilde bagger wordt bovendien de kwaliteit sterk verbeterd omdat met de bagger ook de vervuiling wordt meegenomen.

Na het baggeren ziet het er kaal uit. Komt dit weer goed?

De sloot of vijver ziet er inderdaad na het baggeren kaal uit, want de meeste planten zijn samen met de baggerspecie afgegraven. Het waterschap plant soms nieuwe (water)planten maar, het duurt even voor deze volgroeid zijn. Ook al kost het even tijd, de natuur herstelt vanzelf. Gaat u dus alstublieft niet zelf planten en vissen in het water uitzetten. Sommige planten en vissoorten kunnen grote problemen veroorzaken.

Mag ik na de baggerwerkzaamheden een steiger of vonder plaatsen?

We begrijpen maar al te goed dat u optimaal van het water in uw directe omgeving wilt genieten. Bij het onderhoud van sloten en vijvers, kunnen dit soort bouwwerken in de weg staan. Daarom moet u voor het plaatsen van zo'n bouwwerk bij en aan het water een watervergunning aanvragen bij het waterschap. Een aanvraag hiervoor kunt u indienen via de digitale balie: www.scheldestromen.nl/watervergunning.

Bij wie kan ik terecht met vragen?

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen over het baggeren in uw omgeving? Dan kunt u contact opnemen met het waterschap of uw gemeente. Mocht u ergens niet tevreden over zijn, dan kunt u contact opnemen met de klantenmanager via 088-2461000 of klant@scheldestromen.nl.

Schone bodem, helder water

Na het verwijderen van de baggerspecie is de waterpartij schoon. De sloot of vijver is weer op orde. De sloot ziet er nog wel kaal uit, want de meeste planten zijn met de baggerspecie mee afgegraven. De natuur is kwetsbaar en heeft tijd nodig om te herstellen. Dit is tijdelijk, wat blijft is een schone bodem en helder water.

Baggerdepots: misverstanden

Er zijn nogal wat misverstanden over baggerdepots. Misverstanden, die we graag uit de wereld helpen.

“Een baggerdepot stinkt”

De bagger is niet verontreinigd. Dat betekent dat het zo goed als niet stinkt. Het is niets anders dan vochtige grond. Alleen wanneer de baggerspecie net uit het water komt,

en dus met zuurstof vermengd wordt, kan het tijdelijk stinken.

“Het zorgt voor extra onkruid”

Het is net als met uw eigen tuin: onderhoud u die niet, dan kan het onkruid zijn gang gaan. Zorgt u goed voor uw tuin, komt er geen onkruid. Het waterschap zorgt ervoor dat onkruid geen kans krijgt.

“Er komt zwaar vervuilde grond in het depot”

Dat is niet waar. Zwaar vervuilde grond mag niet eens in een dergelijk depot. Daar zijn aparte depots voor. Zwaar verontreinigde baggerspecie voeren we af naar speciale stortplaatsen of naar een erkend verwerkingsbedrijf.

Colofon

November 2011

Tekst: Communicatie en
Bedrijfscultuur
Foto's en vormgeving: Rudy Visser/
Micha de Boever
Druk: Jumbo-Offset, Goes

Waterschap Scheldestromen

Postadres:
Postbus 1000, 4330 ZW Middelburg
Bezoekadressen:
Kanaalweg 1, 4337 PA Middelburg
Kennedylaan 1, 4538 AE Terneuzen
088 2461000 (lokaal tarief)
info@scheldestromen.nl
www.scheldestromen.nl